

آيا د افغانستان بانک واقعاً قادر به انجام وظايف نظارتی خود برای وقایه از بحران بانکی است؟

بیش از یک سال به این طرف در قسمت عملکرد های غیرقانونی کابل بانک رسانه های داخلی و خارجی مطالبی به نشر می رسانند. اما دافغانستان بانک (د. ا. ب) تاحال نتوانسته است بصورت مدلل مسلکی برای تضعیف ادعا های رسانه ها، معلومات دقیق و موثق در باره وضع مالی کابل بانک ارائه نماید و یک استراتژی واضح در حصه بهبود کابل بانک پیشکش کند. از یک طرف ابراز میدارد که کابل بانک روبه بهبود است، در حدود چهل ملیون دالر طلبیات این بانک حصول گردیده است^۱، اما به تعقیب آن از اعمال جنایتکارانه سهامداران بزرگ حرف زده میشود و اعلام میدارد که خطر مالی کابل بانک در حدود ۵۷۹ ملیون دالر تخمین می شود^۲، بدون این خطر درجه شود و در جای دیگر، اگر سهو نه کرده باشم، فروش ممکنه کابل بانک در میان گذاشته می شود؟

در این اواخر بار دیگر مجله نیویارک تایمز و روزنامه وال ستریت ژورنال (به قرار قول افغان جرمن آن لاین، افغان پیپرواسیشوتید پرس) معلوماتی را در قسمت مشکل کابل بانک و اعطای مبالغ هنگفت به مقامات بلند پایه غرض جلوگیری تسلیمی اسناد و مدارک و گزارش آن به مراجع مربوطه، به نشر رساندند، که باعث افزایش تشویش مشتریان کابل بانک و علاقمندان گردید. د افغانستان بانک که یک سازمان کاملاً مستقل و حامی استقرار ارزش پول ملی و حفظ تداوم فعالیت بانکی در افغانستان است، نباید این شایعات را به ضد دولت افغانستان تلقی کرده و به آن جنبه سیاسی دهد. بهتر این است که د. ا. ب با ارائه یک استراتژی و معلومات مسلکی شایعات وارده را از بین ببرد و مانع فراهم آوری زمینه شایعات آینده گردد.

شاید اظهارات فوق د. ا. ب نتیجه بررسی باشد که بعد از افشای بحران کابل بانک در جریان سال گذشته، د. ا. ب ب حیث مسؤل نظارت موسسات مالی هیأتی را غرض بررسی و سرپرستی کابل بانک در سر تا سرکشور مؤظف ساخت. اما این معلومات عمومی بوده واضح نه می سازد که د. ا. ب در قسمت بهبود وضع مالی کابل چه اقداماتی را انجام داده است و چطور و به حمایه کدام اقدامات کابل بانک می تواند بعد از ۱۸ ماه قادر به ادامه فعالیت های بانکی شود. مزید بر آن د. ا. ب باید برای روشن ساختن اذهان عامه و مشتریان به سوالات ذیل جواب مسلکی و قانع کننده دهد^۳

۱ - آیا کابل بانک به د. ا. ب بعد از شروع فعالیت خود طبق فقرات ۱ الی ۸ ماده چهل و دوم قانون بانکداری افغانستان^۴ بیلائنس، حساب مفاد و ضرر و گزارش وضع مالی و سایر معلوماتی که در مقررات فوق الذکر پیش بینی شده اند تسلیم داده است و یا اینکه شایعات مبنی بر جلوگیری اسناد و مدارک توسط بعضی قدرت مندان واقعیت دارد؟

۲ - در صورتی که شایعات فوق حقیقت نداشته باشد و کابل بانک طبق وجبیه های فقرات ۱ الی ۸ ماده چهل و دوم اسناد و مدارک لازمی را به د. ا. ب تسلیم داده باشد، آیا د. ا. ب وظایف عملیاتی نظارت خود را که در فقرات مواد سی و دوم الی چهلیم تعریف شده است، انجام داده است و برای رهنمائی بررسی موثر خود تعلیمات نامه جداگانه برای تنظیم یک میکانیزم مؤثر بررسی تنفیذ نموده است؟

۳ - هرگاه خواسته های قانونی که در نکته ۲ تذکر رفته است و د. ا. ب وظایف نظارتی خود را انجام داده باشد، آیا در خلال بررسی به خلاف رفتاری کابل بانک از سال ۱۳۸۷ به بعد متوجه شده است؟ و اگر متوجه شده باشد، به چه اقدامات قانونی متوسل شده است؟

۴ - در صورتی که واقعاً کابل بانک از تسلیمی اسناد و مدارک لازمه ابا ورزیده باشد، پس چنین استنط می شود که د. ا. ب به حیث یک ارگان مستقل در برابر زورمندان تسلیم شده و به هیچ اقدامی قانونی متوسل نشده است، بناءً

^(۱) مقایسه شود afghanpaper مورخه ۴ فروری ۲۰۱۱
^(۲) afghan german online په کابل بانک کی ۵۷۹ ملیون دالره د بي قاعدگیو له امله د خطر سره مخ دي مورخه ۴

فروری ۲۰۱۱

^(۳) این سوالات قبلاً از نویسنده دریک مقاله طرح شده بود که در پورتال افغان جرمن آن لاین به تاریخ ۲۶ اکتوبر ۲۰۱۰ به نشر رسیده است.
^(۴) د افغانستان د بانکداری قانون، دویم توک، رسمی جریده، د چاپ نېټه : د ۱۳۸۲ هـ ش کال د سلواغی د میاشتی (۳۰) - گرله پسي گڼه (۸۱۹).

د. ا. ب. مانند کابل بانک مسؤل بحران مالی کابل بانک است. که البته وظیفه خانونالی می باشد که در زمینه چه نوع اقدامات لازمه را اتخاذ نماید.

طوریکه در مقاله ۲۶ اکتوبر ۲۰۱۰ خود پیشهاد کرده بودم، بار دیگر تأکید می کنم تا :

۱ - هرچه زودتر د. ا. ب. یک بررس حسابی مستقل و بی طرف بین المللی را مؤظف سازد تا یک موجودی و ارزیابی دقیق سرمایه، سپرده ها، ذخایر و دارائی های کابل بانک را تثبیت نماید و یک بیلانس تصفیه ترتیب دهد. بعداً د. ا. ب. مطابق به مقررات قانونی و با رعایت اعتماد مشتریان به امور بانکداری کشور اقدامات لازمه را اتخاذ نماید. چون سیستم بانکداری در افغانستان بعد از سال های ۱۳۵۵ رونق خوبی به خود گرفت و مورد اعتماد واحد های اقتصادی گردید، لازم است که د. ا. ب. با اعطای قرضه دراز مدت به بحران مالی کابل بانک خاتمه داده و مانع شایعات بیشتر شود.

۲ - چون متن انگلیسی قانون بانکداری از طرفی کسی ترجمه شده است که به امور بانکداری بلدیت کامل نداشته است، پس احتمال زیاد وجود دارد که متن مقررات قانون مذکور باعث سوء تفاهم برای خواننده شود (طور مثال منجمله سرمایه دست نه خورده که در نکات ۱ و ۲ فقره ۴ ماده سی و پنجم قانون بانکداری) از آنرو از مقامات د. ا. ب. تقاضا می شود تا متن دری و پشتوی این قانون با متن انگلیسی مقایسه شده اصلاحات لازمه به عمل آید، تا به این طریق از تعبیر غلط جلوگیری گردد.

۳ - د. ا. ب. وقتی وظیفه نظارت بانکی را طبق قانون د. ا. ب. انجام داده می تواند که به حیث یک ارگان مستقل و بی طرف تحت تأثیر مقام بلند پایه وزورمندان قرار ننگرفته و مقررات قانونی را بدون کم و کاست و بالای همه تطبیق نماید. مزید بر آن نظارت و قایوی ایجاب میکند تا میکانیزم نظارتی چه از نگاه تعلیماتنامه ها و لوایح و چه از نظر وسایل نظارتی و بررس های فنی و کار آموز طوری آماده شود که تضمین کننده یک نظارت آفاقی و فنی باشد.

۴ - برای جلوگیری از شایعات باید واضح گردد که در هنگام مشکل تادیه به مشتریان یا مشکل سیالیت دولت یا د. ا. ب. چه مبلغی به اختیار کابل بانک قرار داده است؟

۵ - از جمله طلبات بانک ۷۰۳،۸ ملیون دالری که در گزارش کمپنی F.A. Ferguson آمده است، از طرف د. ا. ب. چه مبلغ آن به لاحصول (که بالاخره به استهلاك طلبات به حساب ضرر قابل درج است) و چه اندازه به جمله طلبات مشکوک درجه بندی شده است؟

۶ - دافغانستان بانک تثبیت نماید که چه مقدار دارائی های کابل بانک در نمایندگی های ولایات که بدون شک از چتر نظارتی (د-ا-ب) دورتر بوده اند به اتلاف رسیده و چه خلاف ورزی های مالی شاید از جانب منیجران ولایتی صورت گرفته است؟ من الله التوفیق

بایان